



# Mācību saturs kompetenču pieejā: ko tas nozīmē skolotājam?

**Ilze Gaile, Miks Dzenis**

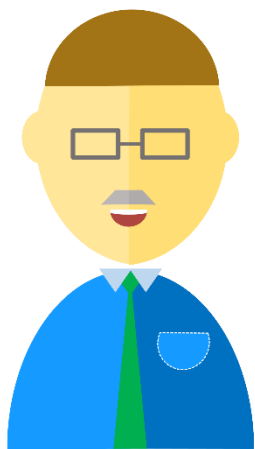
IZM reģionālā konference

Valmiera, 16.11.2016.

# Domāsim par to, ko varam darīt jau šodien!

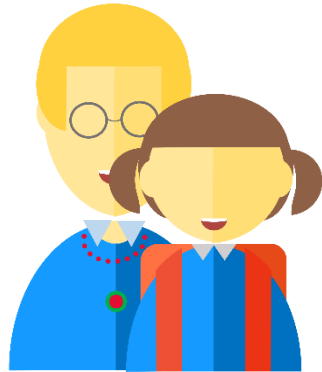
- Kādas prasmes nepieciešamas skolotājiem?
- Ko varam darīt skolā, lai pilnveidotu skolotāju prasmes?
  - ✓ Atbalsts katram skolotājam.
  - ✓ Skolotāju sadarbība.

ZINĀŠANU  
NODOŠANA

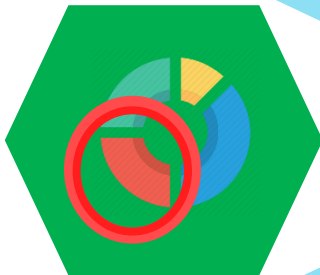


TRADICIONĀLAIS  
MĀCĪŠANĀS MODELIS

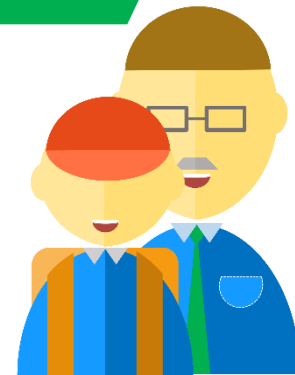
KOMPETENČU  
ATTĪSTĪŠANA



FORMATĪVĀ  
VĒRTĒŠANA



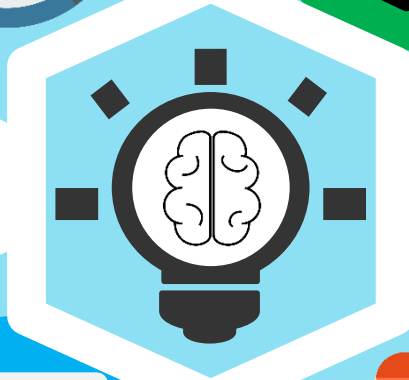
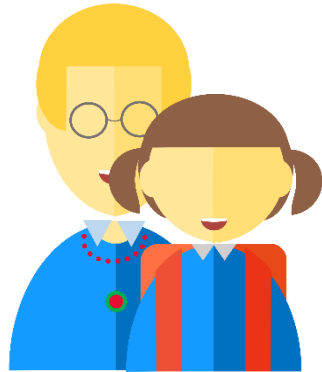
SUMMATĪVĀ  
VĒRTĒŠANA



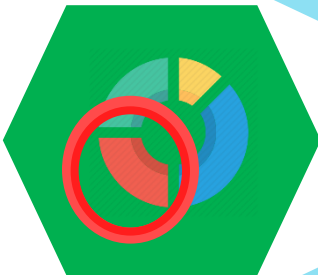
DZĪLĀS MĀCĪŠANAS  
MODELIS

KĀDI DZIĻAS MĀCĪŠANĀS ELEMENTI SASKATĀMI STUNDAS  
FRAGMENTĀ?

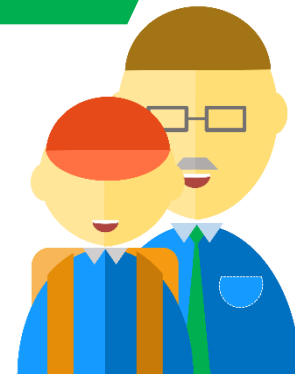
KOMPETENČU  
ATTĪSTĪŠANA



FORMATĪVĀ  
VĒRTĒŠANA



SUMMATĪVĀ  
VĒRTĒŠANA



DZĪLĀS MĀCĪŠANAS  
MODELIS

# Akcentu pārbīde:

- no zināšanām **uz zināšanu lietošanu daudzveidīgās situācijās un kontekstos;**
- no gatavu zināšanu nodošanas un atprasīšanas **uz sarunu, produktīviem uzdevumiem;**
- no frontāla procesa **uz sadarbību, iesaistīšanos;**
- no tikai summatīvās vērtēšanas **uz jēgpilnu atgriezenisko saiti par mācīšanās procesu.**

**Kādu skolotāja prasmju  
nepieciešamība tiek aktualizēta?**



# SKOLOTĀJU PRASMES

VADĪT  
MĀCĪŠANOS

MĀCĪBU  
PAŅĒMIENI

IZVIRZĪTS  
MĒRĶIS

IESAISTE  
SARUNĀ

PRODUKTĪVAS  
AKTIVĪTĀTES

IKT RĪKI

ATGRIEZENISK  
Ā SAITE

ANALIZĒT UN  
REFLEKTĒT

AS KOLĒĢIEM

SAVAS  
STUNDAS  
ANALĪZE

AS MĀCĪBU  
PROCESĀ

SADARBOTIES

SADARBĪBA AR  
KOLĒĢIEM

SKOLĒNU  
SADARBĪBA  
S  
VEICINĀŠAN  
A

TIKŠANĀS AR  
VECĀKIEM

ILGTERMIŅA  
MĀCĪBAS  
SADARBOJOTIE  
S

**Vai maniem skolotājiem ir šīs prasmes?**

**Kā es zinu, ka ir/nav?**

# Iespējas redzēt, cik tālu esmu ticis

	Sasniedzamā rezultāta noskaidrošana
0	Skolotājs nedara zināmu stundas sasniedzamo rezultātu vai tas notiek formāli, skolēniem nesaprotami.
1	Skolotājs izvirza labi noformulētu mērķi, bet nepārlicinās, vai skolēniem tas ir saprotams.
2	Skolotājs izvirza mērķi skolēniem saprotamā valodā un pārlicinās, vai skolēniem tas ir saprotams.
3	Skolotājs izvirza mērķi un skaidrus snieguma kritērijus, pārlicinās, vai skolēniem tas ir saprotams.
4	Skolēni iesaistās mērķu formulēšanā, precizēšanā, koriģēšanā.

- Katram skolotājam ir individuāli izaugsmes mērķi.
- Dažādiem skolotājiem ir dažādas mācīšanās vajadzības – kā vislabāk palīdzēt katram skolotājam?

# Kā tas izskatās skolas līmenī?

## ŠKĒRŠĻI, RISKI, RISINĀMAS PRETRUNAS

I

1. Saikni starp efektīvu AS un skolēnu mācību motivāciju un mācību sasniegumiem visdziļāk apzinās skolotāji, kas ne tikai piedalījās semināros, bet arī mācījās kādā no grupām, īpaši ekspertu, sākumskolas, matemātikas, skolas mācību grupā, iesaistījās savstarpējā stundu vērošanā.

2. Daļa skolotāju bieži vien formatīvo atzīmi i/ni lieto stihiski, nav vērojama apzināta, pārdomāta kārtība (e-žurnāla informācija).

II

1. Vēl nepietiekami tiek īstenots AS metakognitīvais aspekts (paškontroles stratēģijas), diferenciācijas nepieciešamība.

2. Pietrūka vienotas stratēģijas AS paņēmieni lietošanai atbilstoši skolēnu vecumposmam.

III

Lai veidotu vienotu izpratni par mācīšanos sadarbojoties mūsdienu klasvadībā, nepieciešama skolotāju mācīšanās grupu organizēšana un semināri.

u, lai vecāki  
as ar mani.

3. 4.klases  
olnieki)

vizuālā  
a un

pa, jo  
gūstu  
izdarīto.

olniece)

atik dabas  
s, jo man  
ik pētīt.

klases  
lniece)

Mar  
grib  
es v  
sast  
(3.k

# *Kādā līmenī panākt ietekmi?*



# PP ietekme uz praksi:

- visi skolas skolotāji mācās kopā;
- darbnīca ar savstarpēju stundu vērošanu;
- mācīšanās kopā radot;
- savas profesionālās darbības izpētes grupas;
- eksperts klasē;
- ...



# Savstarpēja stundu vērošana un analīze



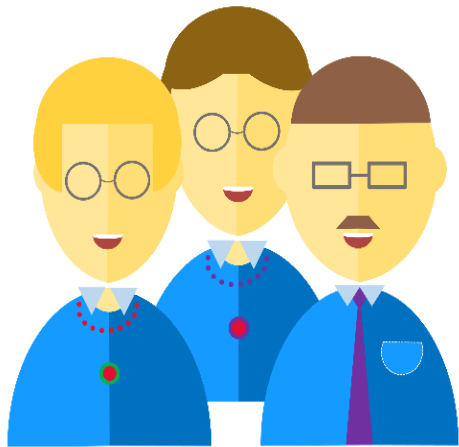


# Kā skolotājs vada mācīšanos

(par katru SR un tam atbilstošo mācību aktivitāti)

Kritērijs	Ir/nav	Pamatojums, fakti
<b>Sagatavošanās:</b>		
Tiek aktualizēta skolēnu pieredze	-	pateikti kritēriji un tad nosaukta tēma, sadalītas lomas
Notiek ieinteresēšana	-	tikai norādīts laiks sagatavošanai un apspriešanai
<b>Izvēlēti mācību uzdevumi un aktivitātes:</b>		
Atbilst sasniedzamajam rezultātam	/	Skolēni mēģināja izteikt viedokli par J. G. dziesu, (daži viedoj) jautājums kas veicināja debātes
Paredz produktīvu darbību	+	Skolēni izteica savu viedokli un „argumentus”
<b>Uzdevumu došana:</b>		
Skaidri formulēti, saprotami	-?	Nebija - tikai lausa limits • katrā bija, jo viņi bija sagatavojuši mājās.
Ir atbalsta struktūra, kas palīdz darīt	-?	Nebija, jo skolotājs tikai vadīja procesu • darīt, jo sagatavoja mājās. Nav pārbaudījis
<b>Mācīšanās veicināšana:</b>		
Notiek skolēnu iesaistīšana	+	Skolēniem jau bija sadalītas lomas un un debātes kā tēmas nerīdīdās
Laiks domāt	+	Ja atgādina par laiku
Notiek diferencēšana	-	
Metakognitīvo prasmju mācīšana	-	
Sadarbības organizēšana un mācīšana	+	Sadarbība: leģu darbs - un tēmiņu grupe

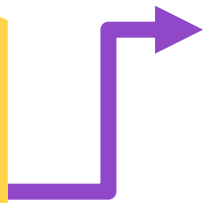
- Kopējā nē? <sup>visi</sup>  
Kopējā jā?
- 1) Saprast, ka salvenai mēģis - marķis argumentēt  
+ iespēja nodrošināt intell. domas. Ir vairs mēģēt argumentēt,  
jo pamatot ar faktiem un piemēriem savu argumentu.  
(atmiņu pozitīvo un negatīvo neņemāt  
par J. dziedoni un dziesu lē tādā, bet par to vai  
vēlērī saprata, kas un iemācījās prasni argumentēt)
- 2) Uzdevu variāciju ieviešanu, piemēram!  
Kā tu varētu izpaust novērtēt - ~~kas ir~~ lai nebūtu  
lai nepūtu viedos? Lai tie nebūtu atkārtoti!  
, bet argumenti
- 3) Ietekumi: Pirms sākas debātes - (? izpauš) šķēdē!  
kopīgi viņu piemēru klāstē:  
⊕ - ar tās atbilstošiem pamatojumiem  
⊖ - an tās atbilstošiem pamatojumiem  
izturāot vērtēt: kas ir viedoklis, kas arguments.
- 4) ⊕ ļoti loģisks turpinājums iādām debātem ir  
argumentētās esības rašanās.



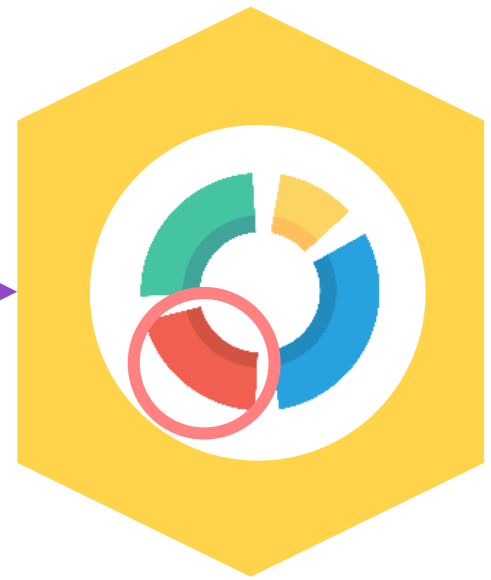
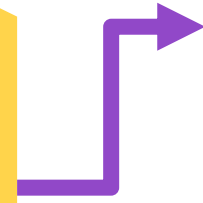
SKOLOTĀJU  
GRUPAS



MĀCĪŠANĀS



SADARBĪBA



SAVAS  
DARBĪBAS IZPĒTE

# Kā vienas klases skolotāji strādā, lai uzlabotu skolēnu prasmes?

Pamatskola T

Tekstā dotas informācijas apstrāde

7.klase

2016. XI, XII

Sagaidāmā skolēnu rezultāta līmeņi:

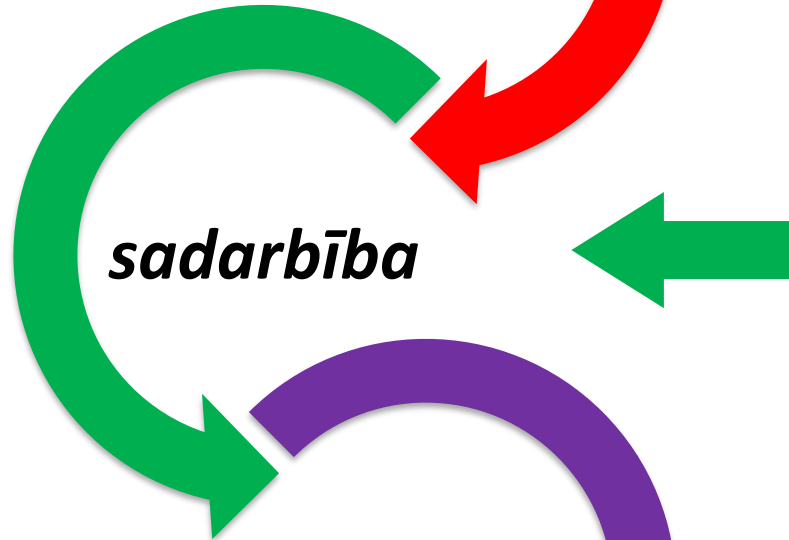
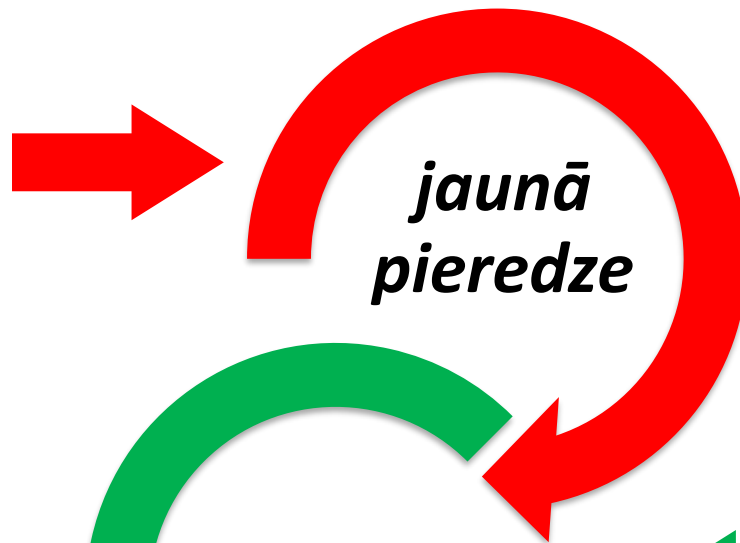
	1	2	3	4
<b>Bioloģija</b> (sk. MA)	Atrod tekstā atbildes uz konkrētiem jautājumiem.	Izmantojot tekstā doto informāciju, veido diagrammas, kas atspoguļo dažādu augu sēklu dīgtspēju.	Izmantojot [..], veido plānu, lai noskaidrotu augu sakņu augšanas ātrumu dažādos laika apstākļos.	Formulē faktorus, kas veicina vai kavē augu attīstību un vairošanos, balstoties uz...
<b>Literatūra</b> (sk. MĢ)	Atrod izlasīto romānu fragmentos atbildi uz konkrētiem jautājumiem (S.Vensko "Vāvere," M.Ende "Momo," M.Hofmane "Stravaganza. Masku pilsēta")	Vizualizē tekstā doto informāciju: varoņu galvenās īpašības sakārto tabulā, veido Eilera-Venna diagrammas ar kopīgo un atšķirīgo varoņu raksturojumā.	Komentē atziņas, skaidro frazeoloģismus, svešvārdus, pamato viedokli, diskutē par tekstā ietvertajām atziņām.	Prognozē situācijas tālāko attīstību un pamato viedokli ar citātiem no teksta, raksta romānu turpinājumu.
<b>Matemātika</b> (sk. VJ)	Uzdevuma tekstā atrod dotos un aprēķināmos lielumus.	Teksta uzdevumam atbilstoša zīmējuma, skices, tabulas, grafa veidošana.	Dotās informācijas izvērtēšana - trūkstošo un lieko datu konstatēšana	Situācijai atbilstoša matemātiskā modeļa – izteiksmes, vienādojuma –

Par sasniegtajiem rezultātiem spriedīsim, izmantojot refleksiju stundas beigās vai nākamās stundas sākumā, kā arī skolēnu un skolotāju pašnovērtējumu.

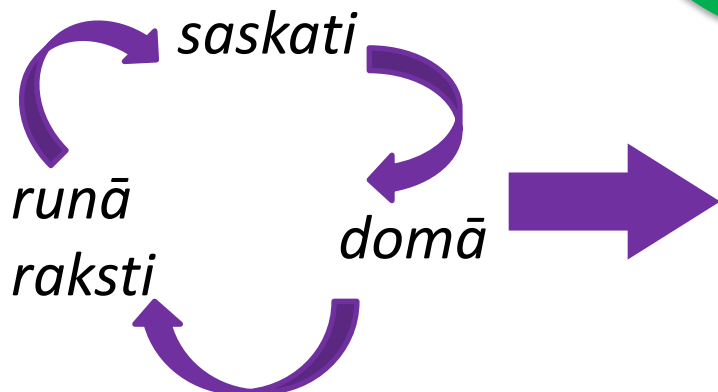
Plānotais komandas tikšanās laiks, lai pārrunātu līdzšinējās darbības rezultātus un turpmāko rīcības plānu – piektdienās plkst. 8.00 – 8.30

# Skolotāju mācīšanās modelis

*stundas efektivitāte*  
*lasītprasme*  
*IT prasmes*  
...



*kopiena atbalsts*  
*uzticēšanās*



# **Individuāls atbalsts skolotājam – eksperts klasē**

**Kā skolas vadītājam būt ekspertam?**

# PROFESIONĀLĀ PILNVEIDE SKOLU VADĪTĀJIEM UN VADĪTĀJU VIETNIEKIEM



**MĀCĪBU STUNDAS EFEKTIVITĀTE –  
pārmaiņu ieviešanas atslēga**

**SKOLĀ CENTRĒTA SKOLOTĀJU  
PROFESIONĀLĀ PILNVEIDE**



**PLĀNOTAIS  
REZULTĀTS**



**MĀCĪBU  
UZDEVUMI**



**PRASMJU  
ATTĪSTĪŠANA**



**VĒROŠANA un  
ANALĪZE**



# SKOLĀ IENĀK PĀRMAIŅAS

PĀRMAIŅU  
INICIATORI

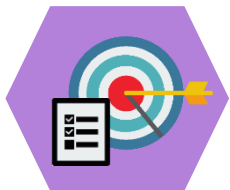
SKOLA KĀ  
MĀCĪŠANĀS  
KOPIENA

SKOLAS  
VADĪTĀJS KĀ  
PĀRMAIŅU  
LĪDERIS



## ANALIZĒ:

- SITUĀCIJU;
- VAJADZĪBAS.



## FORMULĒ:

- MĒRĶUS;
- UZDEVUMUS.



## IESAISTA:

- SKOLOTĀJUS
- ;
- VECĀKUS;
- SOLĒNUS.



# No iniciatīvas grupas līdz ...





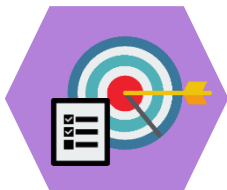
# SKOLĀ IENĀK PĀRMAIŅAS

## PĀRMAIŅU INICIATORI



### ANALIZĒ:

- SITUĀCIJU;
- VAJADZĪBAS.



### FORMULĒ:

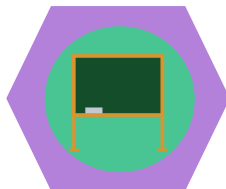
- MĒRĶUS;
- UZDEVUMUS.



### IESAISTA:

- SKOLOTĀJUS
- ;
- VECĀKUS;
- SOLĒNUS.

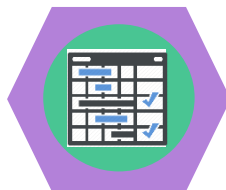
## SKOLA KĀ MĀCĪŠANĀS KOPIENA



STUNDU VĒROŠANA

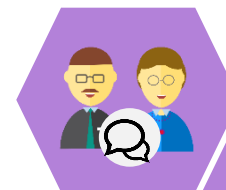


AS NODOŠANA

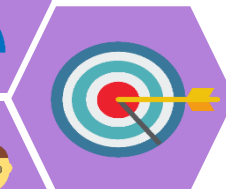


PLĀNOŠANA un ANALĪZE

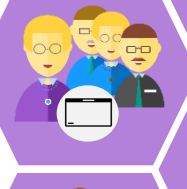
## SKOLAS VADĪTĀJS KĀ PĀRMAIŅU LĪDERIS



ATBALSTA SNIEGŠANA



SASNIEDZAM I MĒRĶI



IESAISTE KOPIĢĀS MĀCĪBĀS

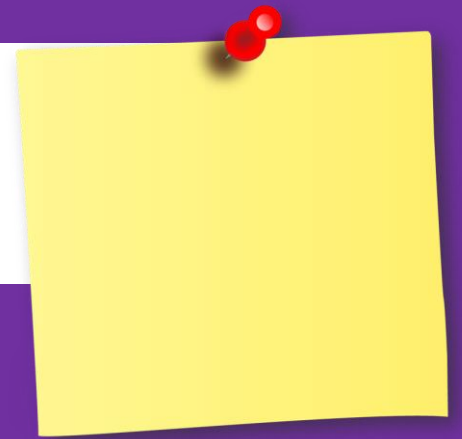


PIEREDZES APMAIŅA



SADARBĪBAS ORGANIZĒŠANA

# IZEJAS JAUTĀJUMS



1 jauna ideja, ko Jūs esat gatavi īstenot skolā, lai pilnveidotu skolotāju prasmes?

## DARBSEMINĀRI

Kīmijas, fizikas, bioloģijas,  
matemātikas un dabaszinību  
skolotājiem.

# SKOLOTĀJIEM SKOLU VADĪTĀJIEM PAŠVALDĪBĀM

[ej.uz/pilnveide\\_skolam](http://ej.uz/pilnveide_skolam)

[siic@lu.lv](mailto:siic@lu.lv)

## MĀCĪŠANĀS SKOLAS VIDĒ

- Ilgtermiņa sadarbība starp vienas pašvaldības skolām un centra ekspertiem; ekspertīze.
- Grupas savas profesionālās darbības izpētei un uzlabošanai.
- Nodarbības vienas skolas pedagogiem savā skolā.
- Nodarbības skolu direktoriem un/vai direktoru vietniekiem uz rezultātu virzīta mācību procesa īstenošanā.

## INDIVIDUĀLA PIEEJA

Centrs piedāvā individuālas  
metodiskas konsultācijas un  
atbalstu skolotājiem centra  
telpās katru otrdienu plkst.  
16.00 - 18.00.